

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoľ. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, L. 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 18.

V Ljubljani, v ponedeljek 23. januarija 1893.

Letnik XXI.

Slovenski liberalci in loža.

IX

Cerkveni redovi, Jezusova družba.

Kdor črti cerkev, črti tudi vse, kar je cerkvena. Ker so pa cerkveni redovi cvet verskega mišljenja in glavni steber sv. cerkve, zato je umevno, da je loža še posebno zoper nje obrnila svojo ost. Komaj je v prejšnjem stoletju zagledala loža luč sveta, začela je takoj bruhati strup zoper cerkvene redove, v pri vrsti zoper Jezusovo družbo. Ta boj je z nenavadno vstrajnostjo bojevala toliko časa, dokler ni dosegla svojega namena t. j. dokler ni bila Jezusova družba z različnimi drugimi redovi vred zatrti. (Primeri veliki orijent, L. T. II. 386). Vničenje Jezusove družbe je pospeševala in povzročila loža. Tako je framašonska zasluga, da hočejo zdaj na Francoskem vse redove vničiti z nezuosnimi neopravičenimi davki, ker ta načrt se je skoval v loži. Kar pa loža želi, temu se ne upa nobena vlada upreti, sicer je v par tednih po nji, toliko moč ima loža na Francoskem. Pred letom dnij je izšla brošura grenobeljskega škofa msgr. Fave, v kateri ta bistroumni zasledovalec framašonskega ruvanja nadrobno dokazuje mogočen vpliv lože na franc. cerkveno-politične stvari. Enako je bilo iztiranje redovnikov posebno jezuitov z Nemškega že nekaj let prej pripravljeno v ložah, kjer je posebno znani br. Bluntschli v brošuri: „Gegen die Jesuiten“, hujskal zoper jezuite in jim očital vse mogoče, že tolikrat ovržene pregreške, laži in obrekovanja. (Primeri: der Jesuitenorden, Regensburg, Pustet 1872). Enako je v Braziliji l. 1873 loža zanetila boj med vlado in cerkvijo. S kratka: tripični bratje vedo, kaj so redovi v cerkvi, vedo kaj bi bila cerkev brez redov, posebno Jezusove družbe, ki je po izjavi sv. Alfonza najmočnejša trdnjava sv. cerkve, katero trdnjavo sta še celo Voltèr in D'Alambert obéudovala. Ker je Jezusova družba najmočnejša trdnjava sv. cerkve, za to velja njej glavno napadanje skrivne družbe.

To sovraštvo do jezuitov zaneslo se je tudi med nas Slovence. Goje ga liberalni listi, njim na čelu „Slov. Narod“. Kdo se ne spomni na znani pamflet, ki je izhajal pred kakimi 10 leti v „Sl. Narodu“ kot podlistek, v katerem je pisatelj pod firmo „stat nominis umbra“ dokazoval z zavijanjem jezuitovskih spisov, da velja pri jezuitih načelo: namen posvečuje sredstva. Ne pri jezuitih, pač pa v ložah tripičnih bratov velja to načelo, kar framašoni v spisih namenjenih za brate, sami pripoznavaajo. „Quand Mème!“ Ker z resnico ne morejo priti jezuitom do živega, poslužujejo se laži, iz jezuitovskih spisov iztrgajo kak stavek, ga popačijo s tem, da kako besedo ali črko, ali vejico itd. postavijo ali pa izpuste, nato vpijejo kakor prodajalci očeta: „glejte, glejte, taki-le so jezuiti, sami se obsojajo“. In takega nedostojnega orožja poslužujejo se vsi nasprotniki jezuitov od zloglasnega Paskala do zadnjega pritlikovca, ki vpije zoper jezuite. Za dokaze jim služijo: laž, goljušija in kričanje! Protestant Murr obsoja v svoji zgodovini to nepošteno ravnanje nasproti jezuitom z besedami: „vsakemu nepristranskemu protestantu, kateremu je kaj do resnice, se mora studiti to početje. Enako obsojbo je izrekel tudi Döllinger v nadaljevanju Hortigove cerkvene zgodovine str. 857. Sicer so bila pa ta nepoštena očitanja že večkrat na drobno ovržena in njihova lažnjivost dokazana, tako l. 1782 v neki v Augsburgu izišli knjigi: „Wahrmond oder Antwort auf alte Verläumdungen gegen die Jesuiten“, nedavno pa v knjigi „Jesuitenfabeln“ izišli pri Herderju v Freiburgu.

Vrnimo se nazaj k našim nasprotnikom jezuitov. Oni podlistek ni bil zadnji pojav proti jezuitom v naših liberalnih listih. Pri vseh mogočih prilikah in neprilikah udrihajo naši radikalci po jezuitih, njihov talar ima tudi na slovenske liberalce isti vpliv, kakor rudeč robec na purana. Od tod njih jeza, Tako piše „Slov. Narod“ dne 4. maja: „Prej, ko se uniči ta klerikalno-jezuitski zmaj, boljši je.“ Tu mi pridejo na misel besede, katere je framašonski list „Bauhütte“ l. 1874 prinesel: die jesui-

tisch zusammengeschweiste Organisation der katholischen Kirche ist noch ein formidabler Hemmschuh zur Humanität, da bringt der Dilettantismus wenig Vortheil, hier gilt nur: Entweder — Oder!“ Kako soglasje tu in tam! Dne 5. maja očita „Slov. Narod“ ljubljanskemu škofu, da je navdahnjen jezuitskega duba; dne 10. septembra se pa plaši pred „gospodi v jezuitskem kolegiju na rimskem Forumu, posebno pa pred njihovimi širokokrajnimi klobuki in raskavimi kutami“. Enakih in podobnih izjav o jezuitih, ali o redovnikih sploh se v naših liberalnih listih ne manjka. Zvonec nosi v tem oziru, kakor sploh povsod, kjer velja napad na dubovščino, „Sl. Narod“, dobro ga podpira „Slov. Svet“ in pa seveda leposlovni (!) „Ljubljanski Zvon“. Vzor ostudnega napada na redovniško življenje je vzlasti „Zvonov“ pamflet „4000“. Čitajočemu dotični oddelek se zdi, kakor bi ga oče tega spisa vodil okoli stanovanj štetinatih četveronožcev, kateri so, zdi se, zadnje čase pri naših liberalnih leposlovcih in drugih časniških težakih postali vzor estetike. Pamflet „4000“ spričuje „fin okus in takt“ g. pisatelja in estetičen čut zvonarjev v „Narodni Tiskarni.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. januarija.

Pogajanja o novi večini so se nekako ustavila. Ze kaceh 12 dnij grof Taaffe ni povabil nobene politika, da bi se o tem pogajal z njim. Tudi programa za novo večino še ni predelala vlada po željah raznih strank. Zadnja „N. Fr. Presse“ je vsa obupana. Po njenih mislih so se vsa pogajanja razbila. Krivi vsemu so le češki veleposestniki, ki nočejo ničesa slišati o tem, da bi se nadajevala sprava. Ko bi se kaka druga stranka upirala, bi bilo upati, da jo grof Taaffe odrine in brez nje sestavi novo večino, ali češki veleposestniki pa imajo pri vladi tak vpliv, da se vlada ničesa proti njim storiti ne upa. Vlada bude torej poskusila še nekaj časa brez programa vladati, dokler bode šlo. Iz za-

LISTEK

Gozdarjev sin.

(Povest iz domačega življenja. — Spisal F. S. F.)

VII.

Odkar je izgubil Janez svojega tovariša, bilo njegovo stanje še žalostnejše. Poc Hanza je vedel za vse kote in votline, za vsa varna skrivališča in pastirske koče, zato jima ni bilo težko prikrivati se zasledujočim lovcem. Tudi znancev je imel dovolj, kateri so mu nanosili potrebnega živeža in streliva, da jima ni trebalo trpeti lakote. Toda sedaj je bil sam, brez tovarišev, brez prijateljev, daleč od doma. Ko je premišljeval svojo nesrečo, spomnil se je solz svoje matere, katere je tolikokrat točila zanj, ker jej ni bil poslušen. O ko bi jo bil ubogal, kako srečen bi bil lahko! Ni bil še popolnoma pokvarjen. Še je telo v njem, kar je prižgala dobra mati v otroškem srcu. Ali strast, katere ni zatiral, kateri ni napovedal precej odločnega boja, zmagovala je v njegovi duši ter hipoma povzila z uničujočim ognjem vsako iskro poboljšanja in kesa. Ko se je probudil svarilni glas očitujoče mu vesti, vselej se je oglašil tudi hudobni dub ter mu posmehujoč

šeptal v dušo: „Kaj se boš kesal! Kar je, pa je. Če bi bilo starišem kaj mar, pa bi po te prišli in bi te ne pustili, da stradaš in se potikaš todi, kakor gozdna zverjad.“

Človek pa, ki takrat, ko besni vihar najhuje, nima zaslombe, nima pomoči ne pri svarilnem učitelju, ne pri ljubljennem pravem prijatelju, človek, ki pozabi iskati pomoči pri Njem, ki je vir vse tolažbe in neprodorni branik v vseh bojih — tak pač lahko pade pregloboko; polasti se ga obup, ki ga tira v brezno gotove pogube.

In tako je bil že tudi Janez nekoč pripravljen, da bi poslal svinčenko skozi viharna prsa ter se hipno oprostil gladu, mraza in vednega trepeta pred zasledovalci.

Ali uprav v odločilnem trenutju mu zasije sredi grozne duševne teme svarilni in rešilni angelj njegov, — spomni se namreč Rezike in njenih besedij. „Če me ves svet sovraži in zalezuje, ona mi bo gotovo pomogla in smilil se ji bom.“ Tako je mislil in upal.

Še tisti večer se odpravi proti Miheljnovi gostilni. Utrudilna pot, velik glad sta ga prisilila, da se je večkrat naslonil ob drevo ter si obrisal s čela potne kaplje.

Dospel je, kamor se je bil namenil. Smrtna tišina je vladala krog in krog. Niti zvesti čuvaj, velik kodrast pes, ki je sicer vedno lajal po noči, se ni ganil v svojej uti.

Janez gre tiho v drvarnico, prinese lestvo ter jo pristavi pod Rezikino okno. Potem se ozre še jedenkrat okrog, in ko se ni ničesar ganilo, stopi na lahko do okna, kjer varno potrka jedenkrat, dvakrat, ter pokliče: „Rezika!“ Iz sobe začuje bolesten vzdih: „O moj Bog!“ Okno se tiho odpre in Rezika mu proseče veli s trepetajočim glasom: „Beži, nesrečnež, če ne te vjemó. Cela druhal lovecv te nocej pričakuje — —“

Več ni mogla govoriti, le z roko je zamahnila, potem pa izginila v temi.

Janez ni mogel ničesar potožiti in predno se je zavedel, kaj da mu je prav za prav velela, pridrvé iz zakotja loveci in divje hité nad lestvo, katero z vso silo izpodbijejo, in Janez pade na zmrazilo zemljo. Loveci planejo nanj kakor divji volcje nad zašlo ovco. Če prav je Janez skušal otrestiti se svojih nasprotnikov ter je marsikateri dobil znak njegove težke pesti na lice, zmogli so ga vendar in zvezanega tirali v hišo.

drag, v katere so vlado spravile poslednje volitve, se pa grof Taaffe ne bode pomagal. — Nastala potrtost liberalcev nas more le veseliti, ker dokazuje, da liberalci še neso gospodarji položaju. Prezgodaj so se veselili, da se jim posreči ugnati vse druge stranke. V svoji prevzetnosti so stavili pri pogajanjih vse mogoče zahteve in s tem povzročili odločen odpor drugih strank. Ko bi ne bili češko-nemške sprave spravili na dnevni red, bi bili morda nekoliko dosegli, ali tako se pa onemogočili vsako sporazumljenje s češkimi veleposestniki, kateri se nečejo ločiti od češkega naroda.

V četrtek je v **praškem mestnem zboru** naznanil župan dr. Šolc, da je mestni svet sklenil 1000 gl. slednje leto dati za Husov spomenik. K temu naznanilu je poprijel mestni odbornik kanonik dr. Krasl besedo, da v imenu katoliškega prebivalstva praškega protestuje proti sklepu mestnega sveta. Živo je naslikal, kako nesrečo je nakopal bil Husov nauk češki deželi. Za Husov spomenik ima mestni svet denar; ko je pa šlo za spomenik sv. Václava je pa dotični odbor zavrnil na deželni odbor. S Husovim spomenikom odtujujejo se dobri katoliški elementi med nemškim prebivalstvom na Češkem. Pozabiti se tudi ne sme, da je vladar katolik. Po tem je sklep mestnega sveta se z jednako odločnostjo obsojal katehet Kyselka. Obema govornikoma so pa Mladočehi pogosto posegali v besedo. Sklep mestnega sveta so pa zagovarjali dr. Julij Gregr, Březnovski in dr. Podlipny. Večina Staročehov se je pa izmuznila iz dvorane, za kar jih hudo obirajo „Narodni Listy“. Seveda grajati sklepe mestnega sveta neso marali, ker v tem svetu odločujejo Staročehi, zagovarjati si jih pa neso upali, ko so čutili, da imata pravo duhovnika, ko sta jih grajala. Neodločnost je Staročehi pripravilo povsod ob veljavo. Da so v tej stvari postavila se odločno na katoliško stališče, bi gotovo bili si pridobili več spoštovanja, nego da so iz strahu pred mladočeškimi agitacijami se jeli navduševati za Husa.

Bivši **srbski** kralj in kraljica sta se te dni spravila v Biaritzu. Dogovorila sta se neki, da bode ta v bodoče vkupe živela. Milan je bajè že pri duhovskem oblastvu storil potrebne korake, da se zopet razveljavi ločitev zakona. V Srbiji je zaradi tega veliko veselje. V Belemgradu je bila razsvetljava. Bode li to imelo kak vpliv na srbsko politiko, ne vemo. Iz vladnih krogov srbskih se sliši, da ostanejo vse razmere prejšnje. Regentstvu in vladi bi bilo to pač najpovoljnejše. Pomisliti je pa, da v Srbiji mnogi s sedanjim regentstvom baš neso zadovoljni in bi torej ne bilo čudno, če se začne kaka agitacija za povrnitev bivšega kralja Milana. Kaj če ni razsvetljava v Belemgradu že nekak začetek te agitacije?

Rusija je od **bolgarske** vlade zahtevala, da ji plača zapale obroke okupacijskih stroškov. V Bolgariji pa ne hitè s plačilom, temveč so nemškemu generalnemu konzulu kot zastopniku Rusije naznanili, da zahtevajo, da Rusija povrne 9 milijonov dedščin, katere je brezpravno vzela seboj iz Bolgarije in se sedaj nahajajo pri ruskem poslanstvu v Bukareštu. Od teh dedščin je poslanstvo že pol milijona porabilo za razne agitacije po Bolgariji.

Tu so ga posadili za vrata, zamčljivo in škodoželjno se mu posmehujoč, ter popivali do ranega jutra. Janez se je naslonil na steno, ugriznil se v ustnice in — molčal.

Med surovo družbo je bil tudi Hiršov Pavle, ki je posebno pikal in zbadal Janeza. Uprav njegova navzočnost raztolmači nam lahko, kako je bilo, da so Janeza vjeli.

Pavle je namreč dobro vedel, da mora Janez k ljudem, če se hoče preživiti v tolikej zimi. Ker pa kot tujec drugje ni mogel iskati pomoči, kakor pri Miheljnu, sklepal je iz tega, da bi ga ondi najbrže ujeli, ter bi se sam z lahka iznebil sitnega tekmeča. Šel je torej v Ljubno po lovce ter jim razodel svoj načrt. Ti so bili zadovoljni in posrečilo se jim je prvi večer zasačiti svoj plen.

Ker se je pa krčmar Mihelj zelo počasi obračal ter kazal kaj mračno lice, zahtevali so lahkonoge točajke-Rezike, da bi jim stregla. Ko jo je šel Mihelj klicat, rekla je, da ne more, da je bolna. Mihelj je ni dalje silil. Še le rad je videl, da je imel izgovor, da so se lovci pred odpravili. In zares! Kako bi pač mogla zreti Janeza zvezanega in bi mu ne smela pomoči! — Kako bi prenašala surove šale in grde kletvine pijanih neotesancev!

Na **Francoskem** pač vzbujajo največjo pozornost to, da so Hertza zaprli. V Parizu so pričakovali, da se Hertz umakne, ali tega ni storil, ker je nevarno bolan in mu angleška policija ni dala časa. Angleži se neso tako obotavljali v tej stvari, kakor Francozi. Jedva je angleška policija izvedela, da je sklenjeno, Hertza zapreti, že ga je prijela. Najbrž je že poprej bila za to pripravljena in tudi pazila na vsak njegov korak. Novica, da je Hertz prijet, je gotovo mnogim francoskim politikom jako nepovoljna. Tudi vlada bi bila rajše videla, da bi angleška policija ne bila pokazala tolike gorečnosti. Hertz pride pred sodišče zaradi goljufije. Vse rado vedno pričakuje, kaj bode vse ta mož izpovedal, ko se splošno misli, da on vse panamske intrige najboljše pozna. Vsaj je on tisti, ki je spravil na dan, kako so se podkupovali poslanci, zaradi njega se je ustupil Reinach. Andrieux je bil od njega dobil vse informacije. Hertz je skušal panamsko afero si izkoristiti v svoje namene. Z izsiljevanjem si je mislil nažeti milijonov, ali naposled je pa sam prišel v ječo. On je eden največjih sleparjev. Prisleparil si je milijone. Močno je vplival celó na politiko. Posebno radikalni vodje so bili njegovi najboljši prijatelji. Obravnava proti njemu morda pokaže toliko sprijenosti francoske družbe, da bode vse dosedaj znane sleparije jedva senca proti njej.

Slovstvo.

„**Primorski list**“. Došla nam je danes 2. štev. „Primorskega lista“, ki ima pol pole priloge. S to številko, kakor se vidi, premagane so pri listu začetniku težave. Čvrsti članki in mnogi zanimivi dopisi s Primorskega in Goriškega kažejo, da se je obilno in vrlah sotrudnikov zbralo okrog lista. Mi ga z nova prav iskreno priporočamo Slovincem v naročitev.

„**Matica Slovenska**“ leta 1892. „Slovinci zeló „Matic“ potrebujemo, ako nam je res do tega, da bi se krepčalo in širilo, da bi se izobražalo in sad rodilo domače slovstvo na domači narodni podlagi posebno v sedanjem času, v katerem duševni meč tuje omike tako preti vsaki narodnosti, ki nima še v svojih duševnih plodovih trdno zagotovljene bodočnosti.“ — Tako je pisal že leta 1863 duhoviti slovenski kritik Fr. Levstik (glej: Zbr. sp., IV. zv., 194. str.), a krepkim tem besedam mora še danes pritegniti vsak zavedni, za srečo svojega naroda skrbni Slovenec! Zato mora pa tudi vsakega slovenskega domorodca srčno razveseliti vrla rast Matic Slovenske, ki se kaže na zunanje v sicer nekako počasnim a vendar vztrajno rastočem številu matičnih članov, v nekako notranjem oziru pa v vedno lepših in temeljitejših društvenih knjigah.

Zlasti v zadnjem oziru je storila naša Matica krepak korak naprej, gotovo na veliko veselje vseh svojih udov in slovenskega razumnosti sploh. Osobito matične knjige za leto 1892 bodo zadovoljile izvestno vse matičarje. Letošnje društvene knjige so:

1. Henrik Sienkiewicz: „Z ognjem in mečem“. Povest iz davnih let. Iz poljščine preložil M. M. Ilustroval Viktor Oliva. Del I. in II. Natisnil Fr. Simáček v Pragi. VII. zvezek „Zabavne knjižnice“. — Str. 233 v fol.

Položila je vročo glavo na belo vzglavje, katero ste porosili bridki solzi iz ljubezni potočeni po lepem lici.

Ko se gospodar vrne in pove gostom, da ji je nekaj slabo, tedaj jezno zarečni Pavle: „Se ve, če je treba poštenim ljudem streči, je bolna. Če bi bilo pa treba s tem prokletim potepuhom vasovati, bi bila pa zdrava!“

To je bilo pa Miheljnu že preveč. Poznal je predobro poštenost svoje jedinke, katero je tako zelo ljubil, — saj mu je bila popolen odsev prerano umrle blage žene, katere je zasadila zgodaj v hčerino srce duševnih vrlin, katere so zbog mnogoterega trnja in raznih nevarnostij razcvitale čudo krasno v duši preproste mladenke. Prepričan je bil, da ni nikdar vasovala, in da je tudi sedaj le sila prignala Janeza pod njeno okno. Zato je jezno topnil z ного ob tla ter se potegnul za njeno poštenje:

„Se eno tako, pa te vlečem ven v sneg, da bodeš vedel, kedaj si kaj takega govoril. Tu sem jaz gospodar in v moji hiši mi ne bote obrekovali poštenih ljudij!“

Janez se je hvaležno in nekako ponesno ozrl na Miheljna, češ, pravo si govoril. (Dalje sledi.)

To je po zunanje krasno opravljená knjiga, kakeršne Slovenci doslej nismo imeli in ki se bo podala tudi najfinejšemu salonu ter bode lep kinč vsaki knjižnici. Tisk je jako čist, papir zelo fin. Najlepši kras ji je pa 79 slik češkega umetnika V. Olive, in sicer obsega 19 slik po celo stran, drugih 60 je različne velikosti. Letos izide III. in IV. del te preznamenite knjige, ki je Matici Slovenski res v čast!

2. „**Slovenska zemlja**“. Opis slovenskih pokrajin v prirodznanskem, statističnem, kulturnem in zgodovinskem oziru. I. del. Poknežena grofija Goriška in Gradiščanska. Prirodznanski, statistični in kulturni opis. (22 podob.) Spisal S. Rutar, c. kr. gimnazijalni profesor. Natisnila B. Miličeva tiskarna. — Str. 116 v 8°.

Že dolga leta pričakovali smo Slovenci knjige, ki bi nam podajala točen, kolikor mogoče živ in lep popis mile domovine. Stari in upravičeni želji bode ustregla Matica Slovenska s „Slovensko zemljo“, z delom, katero bode gotovo ves narod pozdravil z veseljem. Prvi zvezek tega znamenitega in prepotrebne dela nam podaja slavni matični odbor z gori navedeno lično knjigo. Odlični strokovnjak gospod profesor S. Rutar je pričel ono delo s popisom poknežene grofije Goriške in Gradiščanske, in sicer nam opisuje v tem prvem snopiču, kateremu letos sledi drugi, pred vsem lego, meje, velikost, slikovitost ter važnost Goriškega. Potem sledi „prirodznanski opis“, „politični opis in prebivalstvo“, „gmotni napredek“, „duševna izobraženost“. Izbrano vsebino pojasnjuje 22 skrbno in mično izdelanih podob.

3. „**Letopis Matic Slovenske za leto 1892**“. Vredil Anton Bartel. Natisnila „Narodna Tiskarna“. — Str. 304 vel. 8°.

„Letopis“ je matičarjem že dobro znana knjiga; tudi vredba letošnjega letopisa je podobna vredbi prejšnjih letnikov. Obsega pa sledeče ukovite spise:

a) Dr. K. Štrekelj: „Iz besednega zaklada narodovega.“ (Str. 1—50.) b) Dr. Matija Murko: „Euklitike v slovenščini. II. del: Skladnja.“ (Str. 51 do 86.) c) Ivan Steklasa: „Jošt Josip Turn. (1533 do 1589)“ (Str. 87—120.) d) Iv. Navratil: „Slovenske narodne vraže in prazne vere, primerjane drugim slovanskim in neslovanskim.“ (5. nadaljevanje. Str. 121—177.) e) Anton Koblar: „Zgodovina železarstva na Kranjskem.“ (Str. 178—200.) f) Dr. Simon Subic: „O načinih skladanja števil.“ (Str. 201—221.) g) V. Oblak: „Popravki in dostavki spisu „Doneski k historični slovenski dialektologiji“. II.“ (Str. 222—223.) h) Ivan Tomšič: „Bibliografija slovenska. Slovensko knjištvo od 1. januarja 1891. leta do 1. januarja 1892. leta.“ (Str. 224—240.) i) Evgen Lah: „Letopis Matic Slovenske“. (Str. 241—304.)

Temu letopisu povzamemo sledeče črtice o matičnem gibanju in delovanju. Odbor je imel tekem društvenega leta, v dobi od 1. oktobra 1881 do 31. oktobra 1892 tri seje (90.—92.), v katerih se je obravnavalo o tekočih društvenih zadevah, kakor sta slovenska dnevnika sproti poročala. Dne 22. junija 1892. leta vršil se je XXVII. redni veliki zbor, kojega se je udeležilo okrog 60 društvenikov.

Pregled društvenikov po posameznih škofijah je:

	leta 1891:	leta 1892:	
1. Ljubljanska . . .	1019	1065	+ 46
2. Lavantinska . . .	506	493	— 13
3. Goriška . . .	190	199	+ 9
4. Tržaško-koperska . . .	143	124	— 19
5. Krška . . .	97	122	+ 25
6. Sekovska . . .	47	41	— 6
7. Razne druge . . .	155	156	+ 1
	Vkupa 2157	2200	+ 43

Cerkveni letopis.

Katoliška cerkev na Angleškem. Iz „Catholic Times“ povzamemo te-le podatke, kako napreduje katoliška cerkev v vseh pokrajinah Velike Britanije. V Angliji in Velisu je l. 1892 na raslo število duhovnikov za 15 (l. 1891 jih je bilo 2573; l. 1892 — 2588); število cerkvic in kapelic se je pomnožilo od 1362 na 1387, tedaj za 25. V tem pa niso vštete privatne ali domače kapelice. Imeli so 1 nadškofa, 14 škofov in 2 škofa-adjutorja; vrh tega še 1 naslovnega nadškofa in 2 naslovna škofa. Dne 14. januarja 1892 je umrl kardinal Manning; dne 29. marca je bil prestavljen dr. Vaughan iz Salforda v Westminster. Najstarejši škof je stric Vaug-

hauov — Viljem Vaughan, škot plymouthski; posvečen je bil 16. septembra 1855. Zadnji je bil posvečen dr. Bilborrow na mesto Vaughanovo v Salfordu dne 24. avgusta l. l. Meji katoliškimi përi (članovi višje zbornice) je nov ud lord Donnington, spreobrneneec. Tajnimi svetovalci so bili imenovani trije katoličanje; sedaj jih je mej njimi vsega skupaj šest. Katoliško prebivalstvo v Velju in Angliji se ni povečalo; 1,357.000 katoličanov se šteje. Škofijske šole je obiskovalo povprek 21,315 učencev in učenk. — V Skociji je 362 duhovnikov, cerkvã in kapelic 338. — Počasi a stalno se opaža napredek.

Novi kardinali pri sv. očetu. Iz Rima se nam poroča: Odkar bivam v večnem mestu, gojil sem vedno srčno željo, da bi videl z lastnimi očmi sv. očeta, slavno vladajočega Leona XIII., namestnika Kristusovega, na stolu sv. Petra moža, čegar mila resnost ne izživlja nikogar, temveč pretresa z največjim spoštovanjem, navdaje z neomajljivo udanostjo; moža, čegar kremeniti in plameniti značaj, globoka in vsestranska učenost ter diplomatiška sposobnost in izkušnost vzbujajo občudovanje vatikanskega Leva, ki z bistrim očesom spremlja zmaja socijalnega gibanja v stoletju revolucij, ki je kot „luč neba“ s svojimi nauki s prevzvišenega prestola pokazal in odprl pot k socijalnemu miru, ki bo de kot poslanik miru za cerkveni in socijalni svet dné 19. februarija t. l. praznoval škofovsko svojo petdesetletnico.

In ta ognjevita, srčna želja se mi je izpolnila dvakrat, v sredo popoldne (dné 18. t. m.), ko so tukaj navzoči novoimenovani kardinali iz rôk sv. očeta dobili kardinalske birete, in večerj dopoldne (dné 19. t. m.), ko so isti kardinali v javnem konzistoriju prejeli kardinalske klobuke.

Naravno, da marsikdo želi biti navzoč pri teh izrednih slovesnostih ter videti milo obličje sv. očeta, da pa se mnogoštevilnim prošujam ne more po volji ustreči.

V sredo je bilo število vstopnic jako omejeno, ker ni ravno velika prestolna dvorana, kjer se je vršila ob 3. uri popoldne slovesnost.

Od novoimenovanih kardinalov je bilo namreč osem navzočih: Guarino, nadškof mesinski; Mocenni Marij, državni podtajnik; Malagola Hamilkar, nadškof v Fermu; Krementz Filip, nadškof v Koloniji; Persico Ignacij, tajnik pri propagandi; Logue Michael, primas irski in nadškof v Armaghu; Vaughan Herbert, nadškof v Vestminsteru; Kopp Jurij, škof v Vratislavi.

Vsakateri novih kardinalov je mogel po dvanajst oseb vzeti seboj v svojem spremstvu. Bili so so sorodniki, prijatelji in deputacije iz domačih škofij. Kardinala Krementz in Kopp pa sta blagovolila vsprejeti v svoje spremstvo vsak po šest duhovnikov iz „Anime“, kjer onadva stanujeta.

Tako je tudi moja malenkost imela srečo, udeležiti se te slovesnosti. Polni radosti smo hiteli v Vatikan po stopnicah, koder je stopalo že na tisoče cerkvenih in svetnih knezov. Glasno je utripalo srce vsakemu, kajti bližal se je trenotek, da stopimo pred vidnega namestnika Gospodovega, da čujemo njegov glas, zremo v njegovo voščeno-bledo, a toliko milo lice, da prejmemo blagoslov od njegovih rôk v palači, ki je zidana deloma na razvalinah palače Neronove, na mestu, kjer so kristijani pri igrah krvičelnega rimskega cesarja stali kot goreče baklje, odkoder so Pija VI. odpeljali kot razbojnika, češ, da peljejo iz Vatikana zadnjega papeža. A še stoji Vatikan in v njem od Kristusa samega skovano nakovslo, ob katerem so se razbila stara paganska kladiva divjih Neronov, in, če Bog dá, se razbijejo tudi novejših, sedanjih Neronov.

Stopimo v prvo dvorano. Strop in tla, stene pohištvo pričã, da smo v stanovanju papeževem, v prostorih, kjer je lepa umetnost imela svoje zaščitnike, radodarne podpornike. Stopimo v drugo, tretjo, četrto dvorano; vsaka naslednja lepša od prve. Povsod krasne slike, divni kipi, bogate preproge. V vsaki dvorani stojita po dva Švicarja s helebardami in v predzadnji orjaška sinova švicarska ljudovlade z medvedjimi pokrivali; da sem se komaj jaz meril z njima po visokosti. A zlo! Ko se približam durim prestolne dvorane, bila je že polna. Kaj storiti?! Umakniti se noče nihče, ker vsakdo bi rad stal v prvi vrsti; da bi klečali, kakor je običajno, bilo je nemogoče, kajti bilo nas je vseh gotovo do dvesto. Storil sem, kakor Kurent v ljudski pripovedki, ki je prišel do nebeških vrat, skozi katera ga sv. Peter ni hotel pustiti. Stopil sem torej za vrata, kjer je bilo še prostora. Tu sem imel celó

priliko, da sem nekega zvedavega sina, meglenega Albijona, obvaroval sramote, kajti zlezti je hotel na neko stojalo, na katerem je stala krasna, visoka svetilnica. Stojalo omahne. — z jedno roko zgrabim svetilnico, z drugo hočeš-nočeš prestrašenega Angleža, ter ga rahlo postavim na — tla.

(Konec slédl.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. januarija.

(Naše pošte.) Od mnogih strani čujemo od naših naročnikov, vzlasti „Domoljubovih“, pritožbe, da imajo nekateri naši naročniki na poštah mnogo sitnostij, da jih smešijo, da jim druge liste vsiljujejo, da jim od listov preveč računajo itd. — Prosimo gg. naročnike, da nam blagovolijo natanko vse sporočiti; mi bomo vse potrebno storili, da prenehajo taki neredi, zakaj mi imamo pravico zahtevati, da so na vseh poštah naši naročniki kakor drugi postreženi točno in uljudno.

(Seja občinskega sveta ljubljanskega.) Dnevni red občinskega sveta ljubljanskega v torek 24. januarija 1893. leta, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Oznani predsedstva. 2. Poročila o proračunih mestne občine ljubljanske. Tajna seja.

(Z Menišije) se nam piše: Kot dodatek k Vašej novici, „da je v Selščku podgana snedla mrliču oko“, Vam naznanjam, da je večerj 20. t. m. prišel v Begunje dopis c. kr. okrajnega sodišča v Logatcu, v katerem se čita, da se „še zna pokopati“. Danes, sv. Neže dan, izročili so ga materi zemlji, torej 11 dni po njegovej smrti. Bog mu daj večni mir in pokoj!

(Mozirje na Štajerskem) oznanja v „Domovini“ št. 5, „Urbi et Orbi“, kakor se nam poroča s Štajerskega, trgov in vasem, da ima v svoji čitalnici izmed političnih časopisov za leto 1893 „Slov. Narod“, „Edinost“, „Slovanski Svet“ in „Domovino“. Potem se pa še kdo čudi politični izurjenosti nekaterikov. Niti veteran štajerskega časopisja, „Slov. Gospodar“ ni našel milosti v Mozirju. Umevna je pa stvar takoj, če ugledamo med odborniki ime naučitelja g. Fr. Praprotnika. Ta mož je pred nekaterimi meseci še pisal odprta pisma župniku, ki se je stekel za narodno občinsko stvar velikih zaslug, blizu tako-le (lista nimamo več pri rokah), sklepa je svojo poslanico v „Slov. Narodu“: „Vzemite v roke moliko in kramp, gospod župnik, časa imate dovolj!“ Ta mož je morebiti baš zaradi tega eminentno-gospodarskega stavka našel milost v Celju, da je postal „šef-redaktor“ „Slovenskega Kmetovalca“ kot priloge „Domovini“. Čestitamo „čestilci“ od Drave.

(Koncert Slavjanski.) Svetovno znana godbena družba Nadine Slavjanske napravi prve dni bodočega meseca v dvorani „Tonhalle“ izvanreden koncert. Program, kateri bo de obsegal 14 točk, objavi se ob kratkem.

(Iz Gorice) se nam piše: Naš rojak gosp. Ant. Primožič, gimnazijski profesor na Dunaju, je dobil podporo od učnega ministerstva, da bo de potoval o počitnicah na Laško. — Gosp. Franc Canevari, državni pravdnik v Gorici, ki je bil meseca decembra odlikovan s Franc Josipovim redom, bil je 17. t. m. sprejet od presvetlega cesarja v avdienci. — Umril je 18. t. m. v Gorici trgovec gosp. Ant. Kastelic, oče čast. g. kateheta na učiteljski pripravnici. — Gosp. B. Globočnik, rodom Rajhenburčan, postal je magistratni sekretarj v Gradcu; razume tudi slovenski. — Premeščen je iz zdravstvenih ozirov o. Celestin Lojk, kapucin, lektor, iz Gorice v Celje. — V Šmartinu v Brdih bilo je pretečeno leto rojenih 46, umrlo 36, poročenih 12 parov. — V Kozani na Goriškem bodo imeli po Veliki noči ljudski misijon prečast. oo. jezuiti iz Ljubljane. Pač živa potreba za plesoželjne Brice. — V kratkem izide knjiga „Pouk o gluho-nemstvu“, spisal g. Rudež, učitelj v zavodu za gluho-neme v Gorici; založi jo deželni odbor goriški. — Zaročil se je učitelj gosp. Srečko Ekselj z gospico Preiselovo, učiteljico v Rajhenburgu. — Zadnji „Rinnovamento“ je bil konfiskovan.

(Klemen Božič.) Umril je te dni bivši „Obzorov“ urednik Klemen Božič v 53 leta. Rojen je bil z dalmatinskega otočja. Hodil je v zadersko gimnazijo, potem pa zagrebško pravno akademijo. Po dovršenih pravoslovnih študijah je šel v Sarajevo kot uradnik nemškega konzulata. Na svoje lastne oči se je pre-

pričal o žalostnih razmerah bosenskega prebivalstva. 1869 je zapustil službo in prišel v Sisek kot vrednik „Zatočnika“. Pisal je pa tudi za „Vienac“ o besenskih razmerah in običajih. Leta 1875 je Božič posebno odločno pisal proti Miškotoviću, ki je tedaj začel vedno bolj nagibati na liberalno stran. Leta 1880 je prevzel vredništvo „Obzorovo“. Pri tem listu je imel mnogo težav. Leta 1886 je bil obsojen v štiri mesece strogega zapora zaradi poročila o neki burni seji v saboru. Tri tedne je bil obsojen zaradi nekega članka o narodni banki. Na to je bil prenehal biti odgovorni vrednik. Odstopil je bil kot vrednik, ker ni mogel več prenašati trnovega pota, kajti bil je še večkrat zaprt in obsojen. Leto 1887 je jel bolehati in s tistega časa ni več okrevãl. De- loval je pa še vedno za list. Posebno je do zadnjega časa pri vredniatvu mnogo koristil s svojim svetom. Pokojnik je bil dober prijatelj presvetlega škofa dr. Guglerja.

(Z Notranjskega) se nam poroča 19. t. m.: „Strah je lepa reč pri hiši“ — pravi pregovor. Kakó resničen je, naj potrdi ta-le dogodbica. Pred nekoliko dnevi je bil tu pri nas v Pl. okraden hlapec nekega krčmarja. Tat mu je ponoči izmaknil nekoliko oblačil, pa 43 goldinarjev denarja, ki so bili spravljani v mašni knjižici. Ker je shramba, kamor hlapci spravljajo svoje reči, precēj skrita in varno zaklenjena, je vsakdo rekel, da kak tuiec gotovo ni prišel krast, ampak, da je moral tu le kak domač, v hiši dobro znan uzmovič stegnuti tatnsko roko po denarjih. Hlapcu pa je bilo seveda ne malo bitko po denarjih, ki so bili sad večletnega trdega dela. Orožniki so sicer takoj drugi dan iskali tatú in ukradenih rečij po nekaterih hišah, pa brez uspeha. Slučaj prinese ravno takrat v dotično krčmo berača, prosit prenočišča. Ko berač izvé, kako in kaj, svetuje okradenemu hlapcu vpricho vse družine, zbrane pri večerji, naj se nemudoma napoti na Primskovo k učenemu župniku, ki mu bodo kar v ogledalu pokazali tatú. Hlapec vesel sprejme dobri svet in se hoče précej prihodnje jutro podati na pot do g. župnika. Tudi gospodar v to privoli in celó eden goldinar ponudi hlapcu za potovanje. Hlapec res drugo jutro vstane prav zgodaj in gré v shrambo, preobleči se, — kar — o veselje! — najde na postelji ukradene, pa zopet nazaj prinesene denarje, toda le 35 gl., 8 jih je tat za-se obdržal, ali pa že zapravil. Splošno mnenje je, da tat ni bil daleč in da ga je le strah pred ogledalom g. župnika na Primskovem pripravil do tega, da je denar nazaj prinesel. Najlepše pa je to, da je g. župnik Humar, ki je slovel po vsej deželi in še onkraj njenih mej kot vsevedež in velik čudodelec, umrl že pred dvema letoma. Strah je vendarle dobra reč.

(V Gorici) na Cingrofu upepelil je ogenj v petek zvečer strojnico (usnjarnico) g. Ant. Tavzana. Škoda se ceni na 3000 gl. Sreča, da je bila zavarovana in da ni bila noč viharna.

(V Cerklje) je imenovan, kakor čujemo, za naučitelja gosp. A. Kmet, naučitelj v Trziču.

(Slovensko gledališče) Včeraj je imelo „Dramatično društvo“ dan, katerega sme zabilježiti med najlepše v svoji kroniko. — Došlo je namreč ta dan okoli 350 štajerskih Slovencev v Ljubljano, ogledat si novo deželno gledišče in udeležiti se predstave „Teharski plemiči“. Posebni vlak je pripeljal štajerske goste večerj malo pred 5. uro popoldne. Razna narodna društva so bila na kolo-dvoru zastopana po svojih odbornikih, ki so privedli gostom lep, bratovski sprejem. — Igra se predstavljala prav dobro in posamezni igralci so želi obilno pohvalo; odlikovani so bili pa med igro s šopki tudi štajerski gostje. Po dovršeni predstavi zbrali so se gostje v hotelih pri „Slonu“ in pri „Dunajskem mestu“. — Razen večerne predstave vršila se je za smeha — in cene zabave željno občinstvo predstava tudi popoldne. Igrali so burko: Vrbãn Debeluhãr. — Smeha je bilo dovolj, seveda družega ta igra tako nima. — Ljubljanski slovenski ljubitelji gledišča ki so tako slovesno sprejeli štajerske rojake pa naj se od teh ude vne me za slovensko gledišče ter naj se vsaj v prihodnje pri slovenskih predstavah ne odlikujejo z odsotnostjo, pri nemških pa s številno navzočnostjo.

(Iz Gené) se nam piše 20. jan.: Od mnogih strani Vam prihajajo dopisi o hudi zimi. Ker tudi taki dopisi človeka zanimajo, toraj naj povem tudi jaz kaj o njej. Zelo sem se začudil, ko sem bral, da je bilo zadnje dneve po nekaterih krajih mrza 26° B. Tudi pri nas je huda zima, da take ne pomnijo še stari ljudje. Od Božiča sem je vsaki dan

mraza od 10—11° R. Ubogi ravninci, ker imate več, kakor še enkrat toliko mraza, kot mi hribovci! Mlini po naših jarkih so vsi zamrznjeni, da že dalj časa mleti ne morejo. Po nekaterih hišah žito tolčejo, da imajo moko za vsakdanjo potrebo. — Toda hujši kot mraz pa nas nadleguje ojstra burja. Ta nam zamete pota navadno po 2 m. visoko, da mnogi še do prva priti ne morejo, katere navadno le po zimi iz gozda vlačijo. Če tudi zamete prekudajo, jim ni skoraj nič pomagano; kajti nazaj grede ja zopet vse zameteno.

Društva.

(I. glasbeni večer,) kateri je v soboto 21. t. m. priredila „Glasb. Matica“ izvršil se je točno po navedenem programu v popolno zadovoljnost mnogostevilno zbrana občinstva. — Odlikoval sta se vzlasti učitelja glasbene šole, gg. Baudis na vijolini in Hoffmeister na klavirju. V samospievih Beethovenova „Adelaida“, Rubinsteinova „Ponočna rosa na travi miglja“ in Beudlova „Jutro“ odlikoval se je kakor po navadi gosp. Razinger. Tudi mešani pevski zbor, pod vodstvom trudoljubivega g. Hubada Gallusov osmeroglasni madrigal: „Diversos diversa iuvant“ in Dvořakovo četeroglasno „Padle so pesmi v dušo mi“, so tako pogodili skladbi, da so morali zadnjo ponavljati. — Zopet ta prvi glasbeni večer je pokazal, da je „Glasbena Matica“ umetniški pevski zavod, ki v Ljubljani med zavodi te vrste brez dvojbe ima prvo odlično mesto. — Odločno moramo torej gratulirati neko šolsko vodstvo, ki je, ako je res, kar se govori, odvracalo svoje dijake od tega zavoda, češ, da se tukaj ne bodo ničesar naučili. — Boljših učiteljev „Glasbena Matica“ še nikoli ni imela, zato zaslužijo le vsestransko pohvalo in priznanje!

Telegrami.

Dunaj, 22. januarija. Virtemberška kraljeva dvojica se je danes dopoldne semkaj pripeljala in bila na kolodvoru slovesno vsprejeta. Vladarja sta se dvakrat poljubila. Cesar je poljubil kraljici roko. Kralj je obiskal nadvojvode in knežje osebe in ti so mu vrnili obiske. Zvečer je bil dvorni ples.

Dunaj, 23. januarija. Podpredsednik je naznanil v zbornici poslancev, da so nadvojvoda Karol Ludovik, njegova soproga, ženin in nevesta milostno vsprejeli častitke in Karol Ludovik je naročil predsedstvu, da naznani zbornici zahvalo starišev, ženina in neveste. — Poslanec dr. Gregorec ostro graja ukaz, ki je odpravil slovenski polkovni jezik v 7. pešpolku. Utemeljevanje ukaza, da je v pešpolku le 10% Slovencev, ni osnovano. Častniki so proti slovenščini. Govornik razpravlja razmere pri polku in konča, vlada naj zopet vpelje pri tem polku slovenski jezik in naj se ne bojuje proti najboljšim narodom. Poljakom, Hrvatom, Čehom in Slovencem naj se dovoli, da ostanejo, kar so: Avstriji in cesarju zvesti Slovani, in slovenski vojaki naj tudi pri vojaki ostanejo zvesti svojemu narodu, kakor so vedno bili zvesti, so in bodo.

Budimpešta, 22. januarija. Senat budimpeštanskega vseučilišča je jednoglasno sklenil, da imenuje primasa Vaszaryja častnim doktorjem bogoslovja. Sklep se predloži cesarju v najvišjo sankcijo.

Halle ob Sali, 22. jan. V nietlebenški blaznici jih je do danes 66 zbolelo in 22 umrlo za koleru.

Novi Jork, 22. januarija. Po poročilih s Kitajskega je v Ičangu buknila vstaja proti inozemcem. Ljudstvo je hotelo oropati carinski urad, pa je je razpodelo streljanje angleške topnjače.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v prv
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735.2	-9.6	sl. zapad	oblačno	0.00	
2. u. pop.	734.2	-7.2	sl. vzh.	jasno		
9. u. zveč.	732.4	-12.0	sl. zapad	oblačno		
Srednja temperatura -9.6°, za 10.0° pod normalom						

Zahvala.

Za tako obilno sočutje o boleznih in povodom smrti nenadomestljivega in nepozabnega soproga, gospoda,

Ivana Zora

meščana in čevljarskega mojstra

izrekam podpisana za lepe darovane vence in za mnogobrojno spremstvo k poslednjemu počitku, uadalje slavnemu katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov, ker je bil častni član, za mnogobrojno spremstvo, osobito gospodom pevcem za ganljive žalostinke, izrekam vsem najsrčnejšo zahvalo.

73 (1) **Žalujoča soproga.**

Prisrčno zahvalo

izrekamo podpisani za tolažeče izraze sočutja ob boleznih in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebem sprevedu po nepozabnem, iskreno ljubljenem ranjcem soprogu, oziroma očetu, bratu, svaku, striju itd. gospodu

Francu Lapajne-tu,

trgovcu in posestniku,

istotako bodi iskrena zahvala darovalcem krasnih vencev, gospodom meščanom za skazano mu zadnjo čast in slavnemu pevskemu zboru društva Čitalnica za ginljivo nagrobnico.

V Idriji, dne 21. januarija 1893.

74 1

Žalujoči ostali.

76 1

Julij Stare in Marija Janesch roj. Stare javljata v svojem in v imenu svojih otrok in sorodnikov pretužno vest o smrti svoje preljubljene matere, gospe

Marije Stare,

posestnice in pivovarnarice,

katera je danes ob 6. uri zjutraj, previdena s tolažili svete vere, v 75. letu svoje dobe po dolgem trpljenju mirno umrla.

Truplo predrage pokojnice bode v sredo, dne 25. januarija, ob polu 4. uri popoldne na tukajšnjem pokopališču položeno v rodbinsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v mnogih cerkvah.

Za tiho sočutje se prosil!

V Mengšu, dne 23. januarija 1893.

Albin Ahčin,

trgovina z železjem

Gledališke ulice št. 8 v Ljubljani

prodaja po jako znižanih cenah

železje, kmetiško orodje, kuhinjsko opravo, štedilna ognjišča

in vse v njegovo stroko spadajoče blago.

Halifaks drsalke 1 gld.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 22. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 65 kr.
Zlata renta 5%, 16% davka	98 " 35 "
Zlata renta 4%, davka prosta	116 " 70 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 65 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	997 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	322 " 25 "
London, 10 funtov strl.	121 " — "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 62 "
Cesaraki cekini	5 " 69 "
Nemških mark 100	59 " 37 1/2 "

Dne 21. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	114 gld. 65 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 55 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	164 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " 50 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " 80 "
Kreditne srečke, 100 gld.	193 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	69 " 50 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	25 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	19 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	67 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	67 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2862	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	91 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 23 1/2 "
Laških lir 100	— " — "

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 18 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego kolikor mož visokega obrestovanja pri najpopolnejši varnosti naloženih glavnih.